

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, telefon
Trond Håkon Stadheim, 5557 2189

Vår dato
12.11.2018
Dykkar dato
09.10.2018

Vår referanse
2018/12712 421.53
Dykkar referanse
14/5868

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20
5914 ISDALSTØ

Oppheving av vedtak - Lindås - Gnr 117 bnr 7 - Tyborgneset - bygging av landbruksveg

Vi viser til oversending får Lindås kommune, motteken her 09.10.2018.

Vedtak

Fylkesmannen i Hordaland opphevar Lindås kommune sitt vedtak av 13.02.2018, samtykke til bygging av landbruksveg, og sender saka tilbake for ny handsaming.

Kva saka gjeld

Vi legg til grunn at partane er kjend med saka, og gjer berre eit kort samandrag her.

Karstein Stene søkte om bygging av landbruksveg klasse fire 27.06.2014. Lindås kommune ga samtykke til bygging av vegen 13.02.2018.

Harry M. Rosnes sendte førebels klage på vedtaket 26.02.2018. Det vert sendt ytterlegare brev datert 22.05.2018 og 04.07.2018, knytt til handsaming av klagen. Det er i klagen mellom anna vist til at vegen går over eigedomen til Harry M. Rosnes, og han har ikkje gjeve samtykke til dette.

Lindås kommune sendte saka til Fylkesmannen 09.10.2018 for endeleg handsaming.

Fylkesmannen si vurdering

Ved vurdering av klagesaker gjeld forvaltningslova (fvl.). Fylkesmannen har mynde til å vurdere klaga, og kan stadfeste kommunen si avgjerd, endre ho eller oppheve avgjerda og sende saka attende til kommunen for ny handsaming, jf. forvaltningslova § 34. Fylkesmannen kan ta omsyn til nye omstende, og gå utanfor klagegrunnane. Ved prøving av det frie skjøn, skal Fylkesmannen leggje stor vekt på det kommunale sjølvstyret, jf. § 34 andre ledd tredje setning.

Fylkesmannen finn saka tilstrekkeleg opplyst til å fatte avgjerd, jf. fvl. § 17.

Det går ikkje fram av oversendinga frå kommunen om vilkåra for å handsame klagen ligg føre, jf. fvl. § 33 andre ledd tredje setning Dette gjeld mellom anna om klagar har rettsleg klageinteresse i saka, jf. fvl. § 28, og om klagen har blitt fremja innan fristen, jf. fvl. § 29.

Sidan vegen går over eigedomen til klagar, finn Fylkesmannen det likevel klart at vedkommande har rettsleg klageinteresse i saka, jf. fvl. § 28. Vidare legg Fylkesmannen til grunn at klagen har kome fram innan fristen, jf. fvl. § 29, ut frå datoen på dokumenta i saka. Vilkårå for å handsame klagen ligg difor føre, jf. fvl. § 34 første ledd.

Det går ikkje fram om kommunen teke stilling til sjølve klagen, jf. fvl. § 33 andre ledd første setning, og Fylkesmannen har ikkje kjennskap til om partane i saken har blitt varsla om klagen. Fylkesmannen har heller ikkje fått tilsendt samtlege dokument i saka, mellom anna sjølve søknaden om å bygge landbruksvegen, jf. § 33 fjerde ledd.

Det ligg såleis føre vesentlege manglar ved oversendinga, og dette i seg sjølv er grunnlag for å senda saka attande til kommunen for ny handsaming av klagen, jf. fvl. § 34 fjerde ledd.

Fylkesmannen har likevel fått tilsendt vedtaket som vart fatta 13.02.2018, det kan stillast spørsmålsteikn ved om det er gyldig ut frå innhaldet. Fylkesmannen har difor teke stilling til gyldigheita til vedtaket, då dette ikkje nødvendigvis vil kunne la seg bli retta i samband med klagesakshandsaming.

Sidan det er innhaldet i kommunen sitt vedtak som vil vere grunnlag for ugyldigheit, er Fylkesmannen av det syn at det ikkje er nødvendig å varsle partane i saken, jf. fvl. § 16 tredje ledd bokstav c.

Det følgjer av fvl. § 24 at enkeltvedtak skal grunngjevast. Etter fvl. § 25 er det krav om at det vert vist til:

- heimel,
- dei faktiske forholda i saka og
- dei viktigaste punkta i vurderinga.

Noko av dette kan utelatast om partane er kjende med saka, eller det ikkje er grunn til å rekne med at dei vil vere misnøgde med resultatet, t.d. der dei har fått innvilga ein søknad dei har søkt om.

Omsynet bak grunngjevingskravet er fleire, mellom anna å sikre at forvaltninga går gjennom dei relevante omstenda i saka, og sikre at klageinstansen kan kontrollere vurderingane. Det mest sentrale omsynet er likevel å gjere partane i stand til å skjønne, kontrollere og eventuelt følgje vedtaket. Av den grunn har Høgsterett lagt til grunn at grunngjevinga må tilpassast saka, og i nokre høve må det oppstillast strenge grunngjevingskrav, sjå Rt. 1981 s. 785 Isene. Kravet til grunngjeving er difor viktig av omsyn til rettstryggleiken til borgarane, også med det perspektivet at borgarane skal få ei reell behandling av saka i to instansar.

I denne saken går vegen over fleire grunneigedomar, og det er tale om bygging av landbruksveg klasse 4, som er på om lag 2.200 meter. Vegen vil då kunne kome i konflikt med mellom anna interesser til den enkelte grunneigar, samt naturmangfaldet.

I vedtak datert 13.02.2018 er det vist til forskrift om landbruksveg. Det er vidare vist til naturmangfaldlova (nml.) § 7.

Det går likevel ikkje fram av vedtaket kva som er det faktiske heimelsgrunnlaget i forskrift om planlegging og bygging av landbruksveg, FOR-2015-05-28-550. Det er i forskrift om bygging av landbruksveg angjeve nærare retningslinjer for kva ein skal leggje vekt på i samband med vurderinga om man skal gje samtykkje, mellom anna i § 1-1 og § 3-2. Det er i § 3-2 tredje ledd i forskrifta presisert at det skal gå fram av vedtaket at det er gjort vurderingar i samsvar med naturmangfaldlova (nml.) § 7. Det går ikkje fram av vedtaket om saka faktisk er vurdert etter nml. §§ 8 til 12, slik nml. § 7 forutsett, då desse vurderingane ikkje er synleggjort.

Det er såleis vanskeleg å sjå om vurderinga om å gje løyve er i samsvar med føresegna i naturmangfaldlova og forskrift om landbruksveg. Det ligg difor føre sakshandsamingsfeil ved vedtaket, jf. fvl. §§ 24 og 25, då det ikkje er vist til heimelsgrunnlaget, og vurderingane i vedtaket er ikkje i tilstrekkeleg grad synleggjort.

Det følgjer av fvl § 41 at dersom reglane om handsaming etter forvaltningslova eller i forskrift gjeve i medhald av lova, ikkje er overhalde ved handsaming av ei sak som gjeld enkeltvedtak, vil vedtaket likevel vere gyldig dersom feilen ikkje kan ha virka bestemmende på vedtaket sitt innhald.

Det blir i Ot.prp.nr.38 (1964-1965) side 120 uttalt:

«Departementet finner derfor ingen betenkelighet ved å foreslå den endring i utkastet at feilen bare skal komme i betraktning «dersom det er sannsynlig at den kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold.»»

Dette inneber at eit forvaltningsvedtak kan kjennast ugyldig, dersom det kan tenkast at feilen har hatt verknad for resultatet.

I Rt. 1981 s. 745 og Rt. 2000 s. 1066 blei eit vedtak om forkjøpsrett kjent ugyldige av Høyesterett som følge av «*mangler ved begrunnelsen (som) kan tyde på svikt ved selve avgjørelsen*» og «*mangler ved begrunnelsen ... som kan tyde på at det er en svikt i selve avgjørelsen som følge av at avgjørelsesgrunnlaget ikke har vært forsvarlig*».

Det er Fylkesmannen sitt syn at når det ikkje ligg føre ei grunngjeving av eit vedtak etter fvl. § 25 og vedtaket vil kunne ha ein stor verknad for miljøverdiar, tilseier det at det bør stillast strengare krav til grunngjevinga, samanlikna med meir kurante sakar. Fylkesmannen er av det syn at ei slik grunngjeving i større grad vil kunne avklare dei ulike verknadane tiltaket vil ha, slik at det vil vere mindre tvilsamt om vedtaket blir fatta på eit riktig grunnlag. Det visast i samband med dette til uttale frå Sivilombudsmannen, SOM-2011-1327.

Når det heller ikkje er synleggjort kva som er heimelsgrunnlaget i forskrift om landbruksveg, er det vanskeleg for dei som har interesser i saka å eventuelt kunne følgje dette opp. Ein kan ikkje legge til grunn at privat personar i tilstrekkeleg grad har kjennskap til regelverket, og må difor vise til heimelsgrunnlag, jf. Ot.prp.nr.3 (1976-1977) s. 88.

Ut i frå dokumenta i saka er det derfor grunn til å reken med at feilen kan ha virka bestemmende på vedtaket sitt innhald, jf. fvl. § 41. Det heftar dermed slike feil ved vedtaket som det vil vere vanskeleg å få retta i samband med klagesakshandsaming, utan at det i

realiteten ville ha verka som eit nytt førsteinstansvedtak. Det vil difor vere hensiktsmessig at saka vert sendt attande til kommunen, slik at dei tek stilling til saka på nytt.

Fylkesmannen har difor kome fram til at vedtaket vert oppheva og sendt tilbake for ny handsaming, jf. fvl. § 34 fjerde ledd.

Oppsummering

Fylkesmannen har på bakgrunn av det ovanfor kome fram til at Lindås kommune sitt vedtak av 13.02.2018 må opphevast, då ein ikkje kan slå fast at vedtaket bygger på riktig og forsvarleg rettsbruk. På denne bakgrunn er det derfor grunn til å rekne med at feilen kan ha verka inn på resultatet, jf. fvl. § 41.

Lindås kommune må difor handsame søknaden om bygging av landbruksvegen på ny. Dette vil då vere eit nytt enkeltvedtak som kan klagast på.

Vi vil påpeike at vi med opphevinga ikkje har meint å leggje føresetnader for den fornya handsaminga av saka i kommunen.

Dette vedtaket er endeleg og kan ikkje klagast på, jf. fvl. § 28 tredje ledd.

Vi vil elles opplyse om retten til å få dekkja sakskostnadar i medhald av fvl. § 36. Eventuelt kra må sendast til Fylkesmannen i Hordaland innan tre veker frå mottak av dette vedtaket.

Med helsing

Åse Vaag
landbruksdirektør

Trond Håkon Stadheim
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:

Harry Michal Rosnes	Mongstadvegen 250	5955	Lindås
Paal Jonas Daae Stene	Skytterveien 14	5038	Bergen